

פרוטוקול מס. 32
מישיבת ועדת הכלכלה
מיום ג' י' סיון תשי"ב - 3.6.52
בשעה 11.00

משתתפים:

- היו"ר מ. בנטוב
- ב. אבניאל
- י. אורי
- ב. אזניה
- מ. אזני
- י. ספיר
- א. כהן
- ש. פרלשטיין (בא"חור)
- ע. מימון
- מ. קסיס (בא"חור)
- ד. פלדמן
- ש. לביא

מזמנים:

מהנדס בלבד - מטעם משרד המסחר והתעשייה
י. אנגלי - מטעם משרד המשפטים

סדר-היגיון:

- א. סיכום הדיון והצבעות על צו הבניה;
- ב. חוק התקנים.

היו"ר מ. בנטוב:

פותח את הישיבה.
אנו ניגשים להצבעות על צו הבניה.
לפנינו מונחות הצעות חברי הכנסת אזניה, ספיר, כהן, ובנטוב.

ב. אבניאל:

היצג ולא השתתפתי בישיבות הקודמות ברצוני
להציע את הצעותי אלה:

1. על משרד המסחר והתעשייה לעבד הוד
חדשים מהיום תכנית בנייה כוללת על כל סוגיה לתקופת השנה השוטפת עלשנזיל
כל המבנים שייבנו בחסרים מוקצבים. התכנית תצטרך לפרט את סולם
העדיפויות שבהן ינתן מקום בראש וראשונה למבנים חיוניים למדינה ולשכונות
צנע לעולים חדשים ולותיקים חסרי גג, לפי תכנית נקודות - זכות מוגדרת
ונקבעת מראש והחלה על כל המבקשים לבנות.

2. תמונה ועדה צבורית בדאשותו של שופט בית הדין המחוזי שלפניה תובא התכנית הנדונה לאשור ושגטמכותה יהא להשגיה שהבצוע יהיה בהתאם לכללים הנ"ל ובפניה יובאו גם הערעורים על טענת קיפוח וסטייה מן הכללים הנ"ל.

3. לא מסתבר, שבאם נפסיק את בנין הדירות על בסיס יבוא ללא תשלום החורג ממסגרת של דירות סטנדרט, יופנה היבוא ללא תשלום ליבוא חירוני יותר, או שיופנה לדירות צנע, אלא שיש להניח שבמקרה זה ייפסק היבוא לגמרי. אי-לכך יש להשאיר את הרשות לבניינים כאלה כאשר היה הדבר עד כה, בתנאי שיוכח לוועדה הציבורית, שזהו מקרה כנה של יבוא ללא תשלום.

4. בהתאם לבנוסח הצו במסרת להכרעה לידי הפקיד המוסמך לאשר, לסרב, לבטל או לשנות את הרשיון לפי שיקול דעתו. אנו סבורים, שבמקום זה יש לקבוע תנאים וכללים שלפיהם יינתן או יסרב מתן הרשיון, וכן שכל עירעור על האלמנט הפקיד המוסמך בהתאם לכללים הנ"ל יובא לא בפני המנהל אלא בפני הוועדה הציבורית, שהחלטתה בנדון תהיה סופית.

5. יש לשלול אפשרות במול רשיון או שניו אלא באם נוכח שהרשיון ניתן על סמך הודעה כוזבת של המבקש.

היו"ר ט. בנטוב:

ישנן כאן הצעות שבטלקים רבים אינן בוגדות זו את זו. אני רואה בין כל ההצעות רק הצעה אחת מרחיקה לכת, הצעה אלטרנטיבית של חבר הכנסת ספיר - לבטל את הצו הזה.

לעומת זה ישנה הצעה של חבר הכנסת

אזניה. אני מבין שהצעה זו יכולים להצטרף חברי שונים, או להצביע נגדה בהתאם לתיקונים שיוכנסו או לא יוכנסו בה. אני מתכוון להצביע קודם כל את ההצעה המרחיקה לכת. אם ההצעה תתקבל, כל התיקונים השייכים לצו מתבטלים ונצטרך להצביע רק את התיקונים שאינם נובעים לצו. לבסוף אצביע את הצעת חבר הכנסת אזניה.

ב. אבניאל:

אחת הצעה מרחיקה לכת של חבר הכנסת ספיר נמצאת גם בהצעות: אלא בנוסח אחר. אני עומד על כך שיוצבע גם הנוסח שלי האומר: "אי-לכך אנו עומדים על כך שצו הבניה לא יחול על בניינים הניבנים מחומרי יבוא ללא תשלום."

היו"ר ט. בנטוב:

אני מעמיד להצבעה את הצעת חבר הכנסת ספיר.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת ספיר על ביטול הצו בדבר הגבלת השימוש בחומרי בנין - נ ד ח ת ה.

ב. אבניאל:

אני מבקש להצבע את הצעתי.

היו"ר ט. בנטוב:

הצעתך אינה שייכת לכאן.

ב. אבניאל:

הצעתי שייכת לכאן ואני מבקש להצביע.

אשר לא את החברים אם הם תומכים בהצעת חבר הכנסת
אבניאל, שנפתח בדיון על פרוצדורה של ההצעה.

היו"ר ס. בנטוב:

ב. אבניאל:
אני מבקש רשות הדבור לסדר ההצעה.
היות והיו"ר אמר שהוא מעמיד את ההצעות להצבעה
לפי ההצעה הקיצונית ביותר, ובצדק, הצעת חבר הכנסת ספיר היא ההצעה המרחיקה
לכת וסידור אחרים בא הצעת.

י. ספיר:
הצעתו של חבר הכנסת אבניאל סתומה בהצעה לבטל
את הצו.

היו"ר ס. בנטוב:
הוא אינו מציע לבטל את הצו, אלא רק לבטל את
תחולת הצו על מבנים מסוימים.

עכשיו נעבור לתיקונים שמציע חבר הכנסת ספיר.
תיקון ראשון - בסעיף 2(ב) לפתוח מקום התאריך
3 במרץ 1952 את התאריך 15 במרץ 1952

ה צ ב ע ה

הצעת התיקון של חבר הכנסת ספיר - נדחתה

תיקון שני - בסעיף 4(א) : למחוק את המלים
הבאות אחרי המלים "לסדר לתת" וכן להכניס ולפרט את התנאים שבהם חייב
המפקח או המנהל לתת את הרשיון.

היו"ר ס. בנטוב:
בהצעה זו ישנם שני חלקים: חלק אחד - "למחוק את
המלים הבאות אחרי המלים "לסדר לתת"; חלק שני -
וכן להכניס ולפקט את התנאים שבהם חייב המפקח או המנהל לתת את הרשיון.

י. ספיר:
אני מוכן לחלק.

ס. חזני:
הצעתו מוסדת: להעמיט את המלים "לבטלה לחלוטין"
ולחלוטין סעיף קטן ב' : המנהל רשאי לבטל לחלוטין
הרשאה שנתנה על ידי הפקיד המוסמך באם נתברר לו, שהידיעות שנמסרו בבקשה
זו היו כוזבות, או שמחזיק ההרשאה מסתמך בה לרעה.

י. ספיר:
אני מציע תיקון אלטרנטיבי כהוצאה מזה שיטתה
הצעה אחרת באם החלק הראשון של הצעת לא יתקבל.
הצעת האלטרנטיבית היא - מלים אלו לא תחולנה על בנינים מחמרי יבוא
ללא תשלום.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת ספיר - למחוק את המלים הבאות אחרי
המלים "לסדר לתת" - נ ד ח ת ה

הצעת חבר הכנסת חזני לתקולה פה אחד

הצעה אלטרנטיבית של חבר הכנסת ספיר - נדחתה

הצעת מס. 5 של חבר הכנסת אבניאל - נדחתה

חלק ב' מהצעת חבר הכנסת ספייר - נדחה

היו"ר ס. בנטוב: עכשיו מעמיד להצבעה את הצעת חבר הכנסת אבניאל המוסרת:

"בהתאם לגרסה האזר נוספת ההכרעה לידי הפקיד המוסמך שבדעותו לאשר, לסרב, לבטל או לשנות את הרשיון לפי שיקול דעתו. אנו סבורים שבמקום זה יש לקבוע תנאים וכללים ספציפיים יתנו או יסרבו את מתן הרשיון וכן שכל ערעור על החלטת הפקיד המוסמך בהתאם לכללים הנ"ל יובא לא בפני המנהל אלא בפני הועדה הצבורית הנ"ל, שהחלטתה בגדרון תהיה סופית".

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת אבניאל - נדחתה

היו"ר ס. בנטוב: אני מעמיד להצבעה את הצעת התיקון של חבר הכנסת ספייר לסעיף 5 (ב) - לקבוע בצו את הרכב ועדת הערעורים הציבורית.

ס. חזני: הצעתי קודמת, אני מציע להוסיף את המלה "צבורית".

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת חזני - נהת ס כלל ה

הצעת חבר הכנסת ספייר - נ ד ח ת ה

היו"ר ס. בנטוב: אני מעמיד להצבעה את החלק הסובי של הצעת חבר הכנסת ספייר - להוסיף כי לוועדת הערעורים תהיה סמכות מוחלטת להכרעה ולא להמלצה בלבד.

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת ספייר - נ ד ח ת ה

היו"ר ס. בנטוב: אני מעמיד להצבעה את החלק הסליסי של הצעת חבר הכנסת ספייר - להוסיף אחרי המלים "בסעיף קטן (א)" את המלים "ואשר המנהל סרב לקבלו במלואו או בחלקו".

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת ספייר בתקבלה פה אחד

י. ספייר: הצעת התיקון שלי לסעיף 5 (ג) מתבטלת, כי זה היה בנוי על יסוד ההחלטה, שועדת הערעורים היא המחליטה.

היו"ר ס. בנטוב:

אני מעמיד להצבעה את הצעת התיקון של חבר הכנסת ספיר לסעיף 6 - צריך לקבוע, כי כל הוראה על אופן השימוש בחטרים, בחסכון וכו', צריכה להנתן עד הנתן ההרשאה בכל מקרה או בהוראה כללית, אשר תחול על המבנים שיוקמו לאחר **ההצבעה**.

ב. אבניאל:

אני מציע לך להוסיף את המלים: "אלא באם יוכח שהרשיון נתן על סמך הודעה כוזבת

של הטבקט.

י. ספיר:

איינני מתנגד לכך.

ה צ ג ע ה

הצעת חבר הכנסת ספיר - נ ד ח מה

היו"ר ס. בנטוב:

אני מעמיד להצבעה את הצעת התיקון של חבר הכנסת ספיר לסעיף 7 - לתקן את הניסוח שך שיבוא, כי הכוונה היא רק לגבי חמרים לבניינים המיועדים לסמט את הצרכים המוניציפליים של הרשויות המקומיות.

ס. חזני:

ישנה הצעה מקבילה שלי - אחרי המלים "מועצות מקומיות" להוסיף את המלים

לצרכיהן המוניציפליים."

י. ספיר:

אתה מוכן להוסיף את המלה "בלבד".

י. חזני:

כן.

ה צ ג ע ה

הצעת חבר הכנסת חזני בתקבלה פה אחד

היו"ר ס. בנטוב:

בזה סיימנו את ההצבעה על הצעות התיקונים של חבר הכנסת ספיר ואנו עוברים להצעות הקשורות במדיניות הבניה:

הצעת חבר הכנסת ס. בנטוב:

1. הועדה רואה צורך שמשרד המסחר והתעסיה יעבד בהקדם האפשרי תכנית כוללת של בניה על כל סוגיה לסנה הקרובה ויקבע את שיטת העדיפויות, התכנית חייבת לכלול את כל הבניה של הממשלה ושל הרשויות המקומיות והאזוריות לצרכיהן הן.

הצעה מקבילה של חבר הכנסת אבניאל:

על משרד המסחר והתעסיה לעבד תוך חדשיים מהיום תכנית בניה כוללת על כל סוגיה לתקופת השנה הסוטפת כשביל כל הבניינים שייבנו בחטרים מוקצבים. התכנית תמסרן לפרט את סולם העדיפויות שבהן ינתן מקום בראש וראשונה למבנים חיוניים למדינה ולשכונני צנע לעולם חדשים

ולותיקים חסרי גב, לפי תכנית נקודות, זכות סוגדרת ונקבעת מראש והחלה על כל המבקשים לבנות.

ס. חזני:
אצביע נגד שתי ההצעות לא מטום שאני מתנגד להן, אני חושב שכל אחד מסכים להן, אלא נדמה לי שאין זה נובע לענין שאנו דנים בו. אנו דנים על צו הבניה שהונח על שולחנינו. איננו דנים ולא התכוונו לדון על קביעת קוים לצעיפיות.

היו"ר ס. בנטוב:
בישיבות הקודמות דנו לא רק על הצו, אלא גם על מדיניות הבניה, שאלנו שאלות וקבלנו תשובות והסברים.

ס. חזני:
אם כן יש לי הצעה האומרת: לא להכנס לכל הדיון הזה על בסיס הצעותיהם של חברי הכנסת ובניאל ובנטוב, אלא במקום זה לכתוב, שועדת הכלכלה טביעה מסאלה ומבקשת שמשרד המסחר וההעשייה יביש בהקדם את טולם העדיפויות שקבע ואת ההסכמים לכך.

היו"ר ס. בנטוב:
אנו מצביעים את כל ההצעות שהובאו הנה.

ש. לביא:
עדיין לא התרוכזנו על נושא זה ולא שמענו את עמדת הממשלה בענין. אני מציע להסיר את ההצעה מסדר היום עכשו ולדון עליה יחד עם בא כוח הממשלה.

היו"ר ס. בנטוב:
אני מצטער מאד, אבל הצעות אלו הוצגו על שולחן הועדה בישיבה הקודמת, ולכן הפרוצדורה היא פשוטה מאד - צריך להצביע ו... שמתנגד, יצביע נגד.

ס. חזני:
הצעתי אומרת: הועדה מבקשת משרד המסחר וההעשייה להגיש לה בהקדם תכנית בניה וטולם העדיפויות לחסרי בנין ופרטי המבנים.

ה צ ב ע ה

- הצעת היו"ר ס. בנטוב - נ ד ח ת ה
- הצעת חבר הכנסת ובניאל - נ ד ח ת ה
- הצעת חבר הכנסת חזני - נ ד ח ת ה

היו"ר ס. בנטוב:
אני מעמיד להצבעה את סעיף 2 מהצעותי: הועדה רואה כהכרח את הטלת הפיקוח על השימוש בכל חמרי הבניה - בין הנקנים בהקצבת המטבע הזר ובין הנקנים ללא הקצבת מטבע זר.

י. ספיר:
האם אתה מוכן להצביע את הצעתך בשני חלקים בפרדיון כלומר, חלק אחד - הועדה

רואה כהכרח את הטלת הפיקוח על השימוש בחמרי בניין הנקנים בהקצת מטבע זר?

היו"ר מ. בנטוב:

כן.

אני מציע, שהממשלה תאסור בניית דירות לוקטום לתושבי הארץ.

י. ספיר:

אני מעמיד להצבעה את שתי ההצעות.

היו"ר מ. בנטוב:

ה צ ב ע ה

הצעת החבר הב...
הצעת התיקון של חבר הכנסת ספיר להצעת היו"ר - נדחתה

סעיף 2 מהצעות היו"ר מ. בנטוב - נ ד ח ה

מ. חובי:
איני מבין את צורת ההצבעה. היתה הצעה של חבר הכנסת בנטוב הנוגעת לטדיניות הבניה, היתה הצעה סטוימת של חבר הכנסת אבניאל הנוגעת גם היא לטדיניות הבניה ועכשו ישנה הצעה של חבר הכנסת א. כהן. לעומת זאת היתה הצעה שלי שנתקבלה - לבקש מטשרד המסחר והתעשייה תכנית כוללת על טדיניות הבניה. כיצד אולי ככול להצביע הצעות אלו לאחר שהצעתי נתקבלה, איני מבין.

היו"ר מ. בנטוב:
תסלח לי, ישנן הצעות מודפסות, ואנו מצביעים את כל ההצעות שיטבן.

היות וסעיף 2 מהצעותי נדחה נופלים מאליהם הסעיפים 3 ו-4 מהצעותי. על כן אני מעמיד להצבעה את סעיף 5 האוסר:

תאסר למסך שנה בניית דירות ועולות בגודלן על שני חדרי מגורים ועל שטח גניה של 65 מ"ר בשביל משפחות עד 5 נפשות והעולות על 3 חדרים ו-80 מ"ר למשפחות מעל ל-5 נפשות.

י. ספיר:
אני מציע להצביע קודם את סעיף 4 מהצעות חבר הכנסת אדוב כהן:

"יש להרשות בניית מגורים מתאימים לעולים בעלי אמצעים, ובחסרים שבעצמם הביאו, בתנאי שחלק מסויים של חמרי בניה יופרש במחירים מתקבלים על הדעת לצרכי הבניה העממית."

ה צ ב ע ה

סעיף 3 מהצעות חבר הכנסת א. כהן - נ ד ח ה

י. ספיר:
לסעיף 5 של היו"ר מ. בנטוב אני מציע תיקון, שלגבי סנינים הנבנים סחמרי יבוא ללא תשלום לא תחול הגבלה של מספר הנפשות.

ה צ ב ע ה

הצעת התיקון של חבר הכנסת ספיר - בתקבלה

אני מעמיד להצבעה את סעיף 5 עם התיקון של חבר הכנסת ספיר.

היו"ר מ. בנטוב:

ה צ ב ע ה

סעיף 5 מהצעות היו"ר עם התיקון של חבר הכנסת ספיר - נ ד ח ה

אני מעמיד להצבעה את סעיף 6 מהצעותי:

היו"ר מ. בנטוב:

" תאסר למשך שנה בנשית כל דירות שאם

לפי סטודרט של צנע".

ב. אזניה:

אני סבור, שהענין אינו הוגן. ישנה הצעה אלטרנטיבית, שאינך מצביע אותה, וכזה אי ההגינות. איננו אומרים, שאנו בעד בנינים שאינם צנע, אנו אומרים: יש צו הצו הזה מכונן לכך שיהיה הסדר הבניה ולא יאפשרו בניית בניני לוקסוס. כאשר אתה מצביע את הצעתך על סעיף זה, אתה שולל בזה דבר בשביל העתון, אבל אינך משקף את דעת הוועדה. דעת הוועדה, היא, שהצו מבטיח הסדר נכון של הבניה.

היו"ר מ. בנטוב:

אני רוצה לקבוע, שהבקורת של חבר הכנסת אזניה אינה הוגנת, כי אני מציע, כפיו שאנו נוהגים להצביע, ואני הוצעתי על כך בהחלטה וכולם קבלו זאת, בנייהם גם חבר הכנסת אזניה. הצעת חבר הכנסת אזניה תלויה בזה איך יפול דבר בהצעות אחרות, אילו הצעות היו מתקבלות, הייתי מצביע בעד הצעת חבר הכנסת אזניה. אין כל סתירה בין הצעות אלו לבין הצעת חבר הכנסת אזניה. ההצעות שלי הונחו על השולחן ואני חייב להצביע אותן.

ב. אזניה:

ישנן שתי הצעות, אחת מול השניה. לא יתכן שתכריח אותי לנזחיות שלך להצביע נגד דירות לוקסוס בטעם שאני בעד זה. אני אומר, שלשם זה הוצא הצו ובטאתי את זה גם בהצתי.

י. ספיר:

הויכוח איננו רק בין היו"ר וחבר הכנסת אזניה. אני משאי לקבוע דבר אחד. הויכוח יכול להיות - אם הצעת חבר הכנסת חזני מבטלת את כל הדיון וההצעות שהיו עד אסר נקבל את התכנית וסולם העדיפויות. אילו חבר הכנסת חזני היה אומר, שאנו מבקשים את המסדר להגייט לנו את התכנית תוך חדסיים ועד אז הוועדה אינה דנה ואינה מחליטה בטום דבר הקטור עם מדיניות הבניה, היה צודק. הצעתו לא אמרה זאת, ולכן אינה עומדת בסתירה להצעת היו"ר מ. בנטוב.

ס. חזני:

צר לי לומר, שסדר ההצבעה לא היה בסדר. אנו דנים בשני קומפלקסים של בעיות:
1. צנ הובניה. לזה ישנה הצעה כללית של חבר הכנסת אזניה וישנם תיקונים. היו"ר אמר שיצביע על התיקונים ואח"כ הצעת חבר הכנסת אזניה. זה היה צריך לעשות קודם כל. אני מציע לעשות זאת עכשיו; 2. מדיניות הובניה בארץ. ביחס לענין זה היו הצעות של היו"ר, חבר הכנסת אבניאל, אדוב כהן והיתה הצעה אלטרנטיבית שלי, שכל עוד לא קבלנו תכנית המסלול וטולם העדיפויות, איננו דנים בזה.

לכן אני מציע להצביע עכשו את הצעת חבר הכנסת אזניה ובה לסיים את פרשת הצו.

היו"ר ס. בנטוב:

אני אפשר לעשות פרוצדורה אד-הוק. בראשית הישיבה הסברתי בדיוק איך מצביע. הגענו כבר לסעיף 6 מהצעותי. אני אפשר לעשות דברים לפי הנוחיות של כל אחד ואחד.

ס. חזני:

אם כן - נמשיך להצביע נגד כל ההצעות הטובות ביותר הנוגעות לתכנית הובניה, ולא מפני שאנו שוללים את הדברים האלה, להפך, ישנם דברים טובים ונכונים ונבוא השעה נצביע בעתן ואף נרחיק לכת. אבל נצביע נגד מתוך זה שאנו חושבים שלא היה מקום לדון על כך לאחר שנתקבלה הצעתי.

היו"ר ס. בנטוב:

אני ממשיך להצביע את הצעותי:
"6. תאסר למשך שנה בניית כל דירות שלא לפי סטנדרט של צנע".

ה צ ב ע ה

סעיף 6 מהצעות היו"ר - נ ד ח ה

7. בכל הדירות שייבנו יחיו סטנדרטים שייקבעו לכל החלקים, כגון: חלונות, דלתות אביזרים וכו'.

ה צ ב ע ה

סעיף 7 מהצעות היו"ר - נ ד ח ה

8. רשימות לבנין דירות עם חפרי בנין קצובים ינתנו למבקשים אינדבידואליים על פי תור שייקבע על בסיס: א. הותק בארץ; ב. מצב הדיוור הקיים של המבקש; ג. העדפת מקומות הספר (כגון: באר שבע, מגדל גד, ישובי הספר וכו'.

ה צ ב ע ה

סעיף 8 מהצעות היו"ר - נ ד ח ה

9. תקבענה ועדות צבוריות לקביעת תור הסיכון לפי הכללים הנ"ל.

ה צ ב ע ה

סעיף 9 מהצעות היו"ר - נ ד ח ה

10. גורמי בנין שונים רשאים לרכז את בקשות המסתכנים ולבצע את הבניה למענם.

ה צ ב ע ה

סעיף 10 מהצעות היו"ר - נ ד ח ה

ש. לביא: אני מודיע שלא הצעתי בעד הצעות היו"ר, רק מתוך כך שהמטלה נרהגת על.

היו"ר ס. בנסוב: אני עובר להצעות חבר הכנסת אדוב כהן.

א. "ועדת הכלכלה תחזור ותעיין בעוד ששה חדשים במצב שנתהווה במסק הבניה בארץ כתוצאה מהפליט הצו".

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת אדוב כהן - נ ת ק ב ל ה

ב. "על המטלה להפעיל את צו הבניה מתוך מטרה להפסיק את בזילת חסרי הבניה המוקצבים לבניה עממית ולעולים אל בניית מגורי הלוקסוס; אבל עליה להמשיך ולאפשר בנייה פרטית סטנדרטית לעולים ולתתיקים מחוסרי דורה, ולהמנע מסיתוק דרסטי של מסק הבניה מסועף".

ה צ ב ע ה

הצעת חבר הכנסת אדוב כהן - נ ד ח ה

היו"ר ס. בנסוב: ועתה, הצעות חבר הכנסת אזניה:

א. "ועדת הכלכלה שמעה ספי מנהל אגף הבניה של משרד המסחר והתעסיה פרטים והסברים על המרות והתוכן של הצו סיום 8.4.52 המסדיר את הסמכות בחסרי בנין".

ב. ההוצאת-פיצאת שהצו הנ"ל הוא צורך מסעף ופחיינת את הפעלתו.

ז. ספיר: האם הועדה צריכה להחליט בסעיף בפרד שהיא שמעה הסברים? - אני מציע לקשר את סני הסעיפים ולכתוב: "לאחר שוועדת הכלכלה.....".

ב. אזניה: אני מוכן לקבל את התיקון.

הצעת חבר הכנסת ספיר - נ ת ק ב ל ה

סעיפים א' וב' מהצעות חבר הכנסת אזניה נתקבלו בהתאם לתיקון של חבר הכנסת ספיר.

הצעה ג' של חבר הכנסת אזניה:
"הוועדה רשמה לפנייה את הודעתו של בא
כח מסדר המסחר והתעסיה, כי מצד המסדר ייעשה הכל למתן טהיר של ההרסאות
לבניה במידה שהתנאים הדרושים יתמלאו על ידי המבקש."

ה צ ב ע ה

הצעת ג' של חבר הכנסת אזניה - נ ת ס ב ל ה

היו"ר מ. בנטוב: בזה סיימנו את הדיון וההצבעות בצו הפסייה
ואנו עוברים לדיון בחוק התקנים. אבקש
את יו"ר ועדת המסנה למסור לנו דו"ח.

ב. אזניה: אני מבין שאנו צריכים להביא למליאת הועדה
רק את העניינים בהם ישנם חלוקי דעות.
החוק על רוב סעיפיו נתקבל. הויכוח הוא בעצם על 3 דברים מהם שניים רציניים
מאד והשלישי אינו חשוב כל כך.

העניינים שעליהם ישנו ויכוח רציני הם:
1. סעיף 1 "מצרך" פירושו - מטלטלים וכן
כל מבנה או סיתקן אפילו הם מחוברים למקרקעים, להוציא צרכי מזון ובפואות.
הויכוח הוא על כך אם מכון התקנים צריך לספל בענייני מזון או לא. אין
ויכוח על כך שאינו צריך לספל בעניין רפואות. הדעות בוועדה היו אחת מול
אחד. דעה אחת של חבר הכנסת בז'רנו שצריך לכלול את "צרכי המזון" ודעה
שניה שלי, לא לכלול. אני סוכן למסור את הנימוקים.

במצב הנתון, צרכי המזון בארץ אינם יכולים
להיות לפי תקן גבוה, מפני מצב החסרים שמהם מורכבים מצרכי המזון. ניקח
למשל את הקפה. בסום פנים איננו רוצים שהתקן של הקפה הישראלי יהיה נמוך,
אבל מצד שני כיום איננו יכולים לקבוע שהקפה שיימכר בארץ יהיה באמת
לפי התביעות של התקן. הממשלה סבורה, שענייני המזון רגישים מאד במצבנו
ההיא חוסרת סזו צריכה להיות פרוגטיבה שלה לקבוע משה צריך להיות מורכב
המזון סמיצרים ומוכרים אחרים.

לעומת זה טוענים המתנגדים, שהחוק אינו
לסעת חרום בלבד, אלא לזמן מסוים ואין לקבוע חוק שאינו חוק חרום רק
בהתאם למצב הצרכים של שעת חרום. טענתם השניה היא, וגם לה יש מסקל, שגם
לאחר שיתקבל החוק הזה שיכלול את צרכי המזון, עוד רבות האפשרויות הנתונות
בידי הממשלה למנוע חיוב של הרכב זה או אחר של מזון, גם לפי חוק זה
וגם לפי חוקי שעת חרום.

העניין השני הסנוי במחלוקת הוא רציני
ביותר, אציג אותו פה בצורה כזו: הועדה לבין חלק רציני של התאחדות
בעלי התעסיה, והוא נוגע לסעיף 9. בסעיף זה כתוב: לא ייצר אדם מצרך,
סמיפרט שלו נקבע מתקן רשמי, ולא ימכרו ולא ייצאו ולא ישתמש בו בכל
עבודה שהיא, ולא יבצע עבודות שהכללים הטכניים לתהליכה נקבעו בתקן
רשמי, אלא אם התאימו המצרך או תהליך העבודה לדרישות התקן הרשמי, או
אם נקבע הוראה אחרת באכרזה שבה הוכרז התקן כתקן רשמי. אנו הוספנו
לסעיף זה את המלים "ולא ייבאו". הויכוח הוא על הייצוא. וכאן ההספקה
של אותו חלק מהתאחדות בעלי התעסיה המתנגד לכך היא, שאין לכבול את הייצוא
על ידי הוראת חוק בלתי גמישה. ישנן ארצות - היום זה אפריקה, פעם יכולה
להיות סוריה - שהצרכים של האוכלוסייה לגבי מצרכים שונים הם הרבה יותר
נמוכים מאשר הערכה של המכון הישראלי.

חבר הכנסת בז'רנו טוען, שזה אחד הדברים
שיכולים לקלקל באופן קבוע את הרטה של הייצוא שלנו אם נגיד שהייצוא שלנו
הוא רק בסביל עצמנו כל כך גבוה ובסביל ארצות בעלות רמה גבוהה, אבל אינו
גבוה בסביל ארצות אחרות.

אני חייב להדגיש בקודה נוספת, שאותו חלק של התאחדות בעלי התעסיה וגם הנטיא, שהוא נגד הכללת הייצוא בסעיף זה מדגיש, שאין כאן בעיה של אי-פיקוח או של תרמית. הם אינם מתנגדים לפיקוח. אבל יש להדגיש, שבסעיף 16 ישנה אפשרות לשר המסחר והתעסיה לפטור מסלוי אחרי דרישות התקן הרשמי על ידי הודעה ברשומות בדרך כלל או לחקופה מוגבלת. וכן הודעה יסודית, שבזה אליבא דכל הדעות, שאם יש לשר אפשרות לשנות מן התקן לגבי הייצוא, זה מספיק. אולם איני רוצה להסתיר מכם, שהבעיה העומדת במקרים כאלה היא, שאומרים שאין זה גמיש מספיק, כי הדבר ימשך זמן רב.

ביחס ליבוא, התאחדות בעלי התעסיה טוענת, ש שלדעתה כופים בזה סטנדרט על ארצות שמפייסות אלינו מחזרות וזה בכלל לא יתכן. אבל כאן ישנה בעיה חמורה של התחרות. לעומת זה טוען חבר הכנסת בז'רנו, שאם לא נכניס את היבוא, הרי באותם מצרכים סמיצרים אותם אצלנו המצב יהיה כך, שאיננו יודעים מה יצא. המסקומי יהיה כבול לתקן הזה ועל ידי כך לא יוכל להתחרות עם דמפינג איכותי מבחוץ. אנו שקלנו את הדבר לכאן ולכאן, ואמרנו, שלגבי מחזרות שאנו בכלל איננו סייצרים לא יקבע התקן, התקן יקבע רק ביחס לתעסיה שאנו סייצרים.

הענין הרביעי הטובי המחלוקת אינו חשוב כל כך: ראש המכון או נטיא המכון. בענין זה הלכנו לפי הנטיא הסמרבית וקבלנו את התאר "נטיא המכון", אבל שר המסחר והתעסיה מתנגד לכך.

ישנו עוד ענין השנוי במחלוקת - סעיף 8(ג): המכון קובע תקן, והתקן הופך לרשמי, אבל בינתיים המכוונות פועלות עדיין לפי האטמב הקודם. צריך לתת שעות לשנות את המכוונות ולהתאים אותן לתקן. נשאלת השאלה: מהו הזמן המנימלי הדרוש. בחוק נקבע 14 יום. אבל שר המסחר והתעסיה לאחר אינטרוויוציה שלי הסכים לחודש. הצטיית. לעצמי להתייחס לכת והגעתי להצעת פשרה של 60 יום. אם הטר עומד על 30 יום, ירסום לעצמו הסתייגות.

א. כהן:
אם הטר ימצא לנכון לקבוע תאריך מוקדם יותר, אפשרי הדבר? כלומר בניח סמתברר סמצרך מסויים שנוצר על פי התקן מסכן את בריאות הצבור, והטר רוצה לקבוע תקן אחר לייצור מצרך כזה ולפי סיקולו של הטר ענין זה אפשר לשנותו ב-3 ימים, האם הוא רשאי לעשות זאת?

הי"ר ס. בנטוב:
האם אי אפשר להבדיל בין המועד למכירת המצרך ובין המועד להפסקת הייצור?

ס. הנגבי:
החוק מאפשר לעשות זאת ואין צורך לתקן את החוק, כי בסעיף הדין בעניני ייצור ומכירה ישנה קווליפיקציה מסוימת. במקרים מסויים כאלה יוכל הטר לקבוע אכרזה בקטר למכירה, הייצור וכו'. אלא שהייתי רוצה לתקן דבר אחר: בסנקע 14 יום זה היה תאריך קצר מאד ופחות מזה לא בא בחשבון, ואז לקחנו בחשבון רק את האפשרות להאריך ולא לקצר. אם תתקבל ההצעה על 60 יום הייתי רוצה לתת את האפשרות לעשות התאמות בסני כיוונים, סיהיה כתוב בסעיף 8(ג): תקפו תם, צניח, 60 יום מיום הפרסום ברשומות או ממועד אחר שהטר יקבע פחות מ-60 יום, אבל אז הוא יוכל לומר, שהייצור ייפסק תוך 60 יום אבל המכירה תוכל להמשיך.

מהנדס גלברד:
ביחס לסעיף הראשון אני מוכרח להודות שגם במסרדנו ישנם חלוקי דעות, אבל הטר עומד על כך שמצרכי מזון לא יכללו בחוק הזה, והנימוקים ניתנו על ידי חבר הכנסת אזניח.

בנוגע לענין הייצוא, המשרד עומד על כך, שהייצוא יכלול בחוק התקנים. זוהי אחת הטטרות שלמענה הוצא החוק, וגם בהתאחדות בעלי התעשייה ישנן דעות חזקות, שהייצוא הוא אחד הדברים החשובים ביותר. אני שומר לשר הסתיגות בנקודה זו.

בנוגע לייבוא, אני מתפלא לשמוע את דברי חבר הכנסת אזניה. לא הכנסנו את ענין היבוא, כי זה יכול לסבך את הענינים במסע, אבל אין במשרד התנגדות לכך, שהייבוא יכלול בחוק. ההצעה להכניס את היבוא בחוק באה מהתאחדות בעלי התעשייה.

אשר לשאלה - ראש המכון או נשיא המכון, זה יותר ענין של השר. מכון התקנים הביא להגנתו את העובדה שגם במגן דוד ארום ישנו נשיא.

בנוגע לענין זמן מתן תוקף אני מתנגד לכך שיהיה כולו: או מועד מוקדם יותר, כי אז פירוט הדבר שאין בכלל מועד. שמעתי מחבר הכנסת אזניה שהשר מסכים ל-30 יום, אבל אם הצעת חבר הכנסת אזניה היא 60 יום, אני שומר זכות הסתיגות לשר ל-30 יום.

ביחס להבדל בין מכירה וייצור, סעיף 8(ד)

נותן אפשרות לעטות זאת.

י. ספיר:
אנו חייבנו תמיד כל פיקוח המבטיח את הצרכנים ביחס לטיב המצרכים וגם מונע דמאות ומבטיח את התפתחות הייצור הישראלי. יש לי רושם, שאפשר לייצר בארץ הזאת מצרכים ללא הגבלה אם לא הוכרזו כתקן רשמי. יכול להיות שמכון התקנים יקבע תקן לבלוקים ואם זה לא יהיה תקן רשמי, מותר לי לייצר בלוקים, אבל אסור לי לשים על זה תו תקן של החוק. נדמה לי שלמצרך אחד יכולים להיות למעשה כמה תקנים היות ונאמר "לכל מפרט תקן".

אני מתקשה דווקא ביחס ליבוא, היות ובמסע זה אנו נתקלים במצבים שונים לגמרי. בניח, שיצרן בחו"ל מייצר לפי תקן שלו, אותו מצרך לא מסוים שהוא יותר טוב או יותר רע, אלא מסוים סמייצרים אותו לפי תקן אחר, והוכרזו על המצרך כתקן רשמי, זה מחייב תוצאה שלא נוכל לקבל סחורות אלא על פי שחרור מיוחד. אני חושש לתסבוכת במסע זה. אשר לענין ההתאחדות, איני יודע אם זה עומד בקו ישר של התחרות. הייתי חושב, שלא יהיה זה נכון להוציא את ענין הייצוא מחוק התקנים. באותה מידה אני מסכים בהחלט שמלים "להוציא צרכי מזון" תוצאנה מהחוק. אם יש משהו בחוק המדבר על בריאות הצורך, זה לא רק בלוקים. ההנחה היא שזה יהיה מכון התקנים היחיד בארץ. אם אני מוציא את צרכי המזון לא מן הנפנע שחלק ממצרכי המזון לא יימצא בפיקוח של הטיב. העובדה שאנו צריכים לייצור מזונות שלא לפי סטנדרטים באנלאומיים, אינה אומרת שאיננו יכולים להתקין תקנים כאלה שיתאימו לצרכים שלנו. אם אני אדע שעל כל מצרך מזון יש תקן מסוים, ארי שאדע שמצרך זה היה נתון לבקורת. גם אם יוכיחו לי שישנם מכסידים בידי הממשלה לפיקוח על הטיב, אני אחסוב שאין זה מספיק. איני רואה שום סתירה סדוע המזון אינו יכול להיות כדי מכון התקנים ועל ידי כך לתת לי בסחון בוסף לאותם הדברים שאני כצרכן רוצה להיות מוגן בפניהם. הצעתי היא אפוא, להוציא את המלים "להוציא צרכי מזון".

י. אורי:
ביסיבה הראשונה בה דנו על חוק התקנים סאלתי מדוע יש להוציא מצרכי מזון ורפואות. ביחס לרפואות קבלתי תשובה, שהמכון אינו מספיק בזה, כי זה ענין של סומחיות. מדוע יש להוציא את צרכי המזון, שמענו הסברים מפי חבר הכנסת אזניה. אני שואל אפוא: האם אפשר להגיד: להוציא צרכי מזון בשעת חירום?

א. כהן:
אי אפשר לעטות חוקים ללא בדיקת הרקע הטכני. ענין זה הוסבר לנו עד כמה שאני זוכר ביסיבה הראשונה בה דנו על החוק הזה. ביחס לרפואות הזכיר כבר חבר הכנסת אורי שזה

ענין של סודות ייצור.

ביחס לצרכי מזון הוטבר לבו, שמכון התקנים שבשבילו נוצר החוק אין לו בכלל מכסידים למזון, אבל לפי חוק הפיקוח על מצרכים וטירותים, המטסלה קובעת ומפקחת על טיב המזון. לדעתי, קשה לקבוע תקן במזון. קודם כל, המזון אין לו תקן; לעגבניה אין תקן. בנוגע לייצור יש מקום לבדיקה אחת - אם המוצר הזה הוא כפי שצריך להיות. רבותי, המטסלה מכינה חוק של "פירוצ פווד". לזה אי אפשר לקבוע תקן. זה אינו טיין לתקנים, זה טיין לפיקוח מתמיד על כל מוצר ומוצר.

הי"ד ס. בנטוב:

אני בעד חלוקת החוק הזה גם על צרכי מזון. אני מבין שאנו נמצאים במצב חירום, אבל הבעיה אינה בכך, שהתקן שאסור על המטסלה לתת מזון מסוים. אינני רואה סיבה מדוע חלוקת החוק על מצרכי מזון מפריעה למטסלה במדיניות המזון שלה. פה יש בכל אופן הסדר המבטיח את הצרכן ונותן לו את האפשרות לדעת מה הוא קונה. אנו מדברים בעיקר על מוצרים שאינם מוצרי חקלאות. הויכוח על תעשיית מזון וטיטורים. המכון הודיע לנו שיש לו מוטחים לטיפול במצרכי מזון והוא גם עסק בזה ער היום. אני חושב, שמכון מדיע זוהי הכתובת הטובה ביותר שתפקח על כך. כוונת התקן היא להבטיח את המניטום ההכרחי בין שזה לא יזיק לצבור ובין שזה לא ירמה אותו.

ביחס לסאלה - ראש מכון או נטיא, אני מציע להיות ליברלי. יש נטיא התאחדות בעלי התעסיה, נטיא סגן דוד ארום, יכול להיות נטיא המכון.

ביחס לבעית הזמן - 14 יום או 60 יום - אני מבין שהבעיה העיקרית אינה נעוצה במספר הימים, אלא הבעיה היא שבחוק יאמר משהו ברור על הבדל בין יום הפסקת המכירה ויום הפסקת הייצור. אני מוכן להצטרף לפסדה של 60 יום, ואצל אני מציע שיקבע רמז שאפשר יהיה לבדל בין תאריך גמר הייצור ותאריך גמר המכירה.

ביחס לייבוא וייצוא, אני בהחלט בעד זה. שנת הייצוא וגם היבוא יכנסו לחוק זה. אבל הייתי שמחה כתוב, ששנוי המסנדרט יכול להיות רק לפי קטר עם הקונה במקום מסוים.

ס. הנגבני:

בקטר לסאלת נטיא המכון, סר המסחר והתעסיה יצא מנקודת ראות שהכיוון במדינה כיום הוא צריך להיות נטיא אחד במדינה והטיטוס בתאר שה מותר לעוד 4 אנשים: נטיא בית המטפט העליון ו-3 נטיאי בית המטפט המחוזי ולא יותר. נטיא התאחדות בעלי התעסיה או נטיא התאחדות הסוחרים אלה הם תארים שאינם בחוק. ישנו גם נטיא של בית כנסת. פה נקבע הדבר בחוק. ישנו תקדים אחד ויחיד - נטיא ס.ד.א. שנקבע בחוק אבל זה היה סזמן, בסנת תס"ט, ולאיים זאת היום כססיה שלא היתה צריכה להיות. סר המטפטטים מבקש להטאיר את הנוסח שהוצע על ידי המטסלה - ראש המכון.

ג. אזניה:

אני מציע, שליסיכה הבאה נזמין את הסר שיביע את דעתו ביחס להכללת המזון בחוק.

מהנדס גלברד:

בענין המזון, אני יודע את הנימוקים של הסר. אבל תרשו לי לצאת מגדר סמכויותי ולהציע הצעה אלטרנטיבית, ססעיף 1 יטאר ללא כל סנוי אלא בסעיף 6 יווסף סעיף קטן: מפרט ומצרך מזון יהיה רטאי המכון לקבוע בתקופת שעת חירום רק לפי הצעת המטובה על התקינה. בצורה כזאת המכון לא יוכל לעשות פעולות שלא בהסכמת סר המסחר והתעסיה ובאותו זמן יוכל להמטיך בעבודתו אם המסרד שלנו יסכים לכך.

סיימנו את הדיון על חוק התקנים וההצבעות
מערכנה בישיבה הבאה ללא כל דיון.

היו"ר ס. בנטוב:

החלטנו כי בישיבה הבאה נדון על המחצבים
ומקורות המים. פניתי לשר החקלאות ובקשתי שיכין סקירה בכתב. מתברר שהכנת
הסקירה תמסך עוד כמה ימים. אבל בינתיים הענינו לבו שני ענינים הנוגעים
לתחבורה: חלוקת הדלק, והצטרפים בתחבורה. אני מציע, שלישיבה
הבאה נזמין את שר התחבורה.

ביחס להזמנת שר המסחר והתעשייה, אם כמה
חברים דורשים זאת אין לי ברירה אלא להענות לכך, אבל אם חבר אחד דורש זאת,
אני סבור שהוא יכול להתקטר אתו בצורה אחרת.

הישיבה ננעלה בטעה 14.00